

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 4. marec 1999

štev. 9 (3003) • letnik 54 • cena 10 šil. • 0,73 evra

Arihova peč

21. ZIMSKI POHOD v spomin na padle borce pod Arihovo pečjo in ob 50-letnici SSZ.
Nedelja, 7. marca 1999 s pričetkom ob 9. uri
(odhod na kočo med 9. in 12. uro)
pri Polancu na Čemernici (Hodnina)
nad Šentjakobom v Rožu.

Volitve odločilne za politično usmeritev dežele

Tokratne deželnozborske volitve bodo odločale o načelni nadaljni politični usmeritvi naše dežele. Te volitve bodo odgovorile na sledeča vprašanja:

Prvič, ali bo prvokrat v povojni Avstriji svobodnjaška stranka v eni izmed zveznih dežel dosegla prvo mesto. Medtem, ko v drugih zveznih deželah te možnosti nima, na Koroškem – če verjamejo javnomnenjskim anketam – te možnosti ne moremo izključiti. To bi vsekakor pomenilo, da bi se v deželi srednje in dolgoročno spremenile politične strukture.

Drugič, ali bodo socialdemokrati ohranili prvo mesto v deželi in bodo volilci s tem podprli linijo njenega predsednika dr. Auserwinklerja, ki si je za cilj zastavil modernizacijo stranke in dežele. V nekaterih vprašanjih je postavil nove akcente (razstava o nemški vojski, Ullrichsberg, Kolig, igre brez meja ipd).

Tretjič, ali bo ljudska stranka lahko vnovčila bonus deželnega glavarja in pridobila na

glasovih in mandatih. Vprašanje je, ali bo Zernattova vloga prijaznega koordinatorskega vladarja za to zadostovala.

Četrto, ali bo koalicija štirih strank, Demokracija 99, ki jo veže le en skupni cilj, namreč sprememba volilnega reda, dosegla zadostno število glasov za skok v deželni zbor, in ne nazadnje, koliko glasov bodo dosegli komunisti, ki po nekaj letih spet kandidirajo.

Torej tokratne deželnozborske volitve dejansko lahko pomenijo politično cezuro v deželi. Zato je upati, da bodo volilke in volilci res izkoristile možnost. In ne nazadnje je treba tudi opozoriti, da tokrat vsa Avstrija in tudi mednarodna javnost gleda na Koroško. Najslabše bi namreč bilo, če bi nas po volitvah bolela glava, ker se jih nismo udeležili. Torej vsi na volitve!

-an

BELJAK

Odprt Boltzmannov inštitut

V ponedeljek, 1. marca, so ob navzočnosti številnih častnih gostov in velikem zanimanju občinstva v Beljaku slavnostno odprli »Boltzmannov inštitut za medkulturno izobraževanje« (BIFI). Inštitut naj bi se posvetil vprašanju sožitja narodnostnih skupnosti in prevzel tudi izobraževalne, pedagoške in jezikovno-didaktične naloge. Posebno težišče znanstvenega dela pa naj bi bilo raziskovanje kulturnih stikov, kulturnih konfliktov in kulturnih interferenc.

»Boltzmannov inštitut za medkulturno izobraževanje«

podpirajo Univerza v Celovcu, mesto Beljak in dežela Koroška. Vodila ga bosta prof. Peter Gstettner in prof. Dietmar Larcher. Kot je dejal prof. Larcher, želijo z novo znanstveno ustanovo tudi obdržati absolvent(k)e celovške univerze na Koroškem in jim tako omogočiti vstop v to poklicno področje. V naslednjih letih nameravajo izvesti štiri do pet večjih projektov, ki jih bosta v začetni fazi vložila in spremljala vodji inštituta. Med prvimi projekti sta načrtovana tudi dva s koroško tematiko, eden o večjezičnosti in interkulturni kompetenci na Koroškem, drugi pa v zvezi z večjezičnimi šolskimi in predšolskimi iniciativami.

Pogum in uspeh

Med častnimi govorniki je bil tudi minister Caspar Einem, ki je orisal raziskovalno strategijo ministrstva za znanost v prihodnosti. Ta naj bi bila predvsem v nakazovanju problemskih polj in ustvarjanju okvirnih delovnih pogojev za obstojne ustanove.

O novem »Boltzmannovem inštitutu« je minister menil, da zajema osrednji položaj tudi v svetovnem merilu. Pričakuje si, da ne bo deloval samo opisno, temveč kot izobraževalna ustanova tudi soblikoval način »občevanja z drugimi«. Inštitutu je zaželel poguma in uspeha pri njegovem delovanju.

Novi inštitut ima sedež v centru Beljaka, Europaplatz 2 (tel. 04242/21 77 21), pisarno pa vodi mag. Tomislava Radoš.

A. L.

Korak k dograditvi Kulturnega doma

Preteklo soboto so aktivisti v Pliberku svečano proslavili že drugo stopnjo izgradnje Kulturnega doma. Po športni dvorani, ki že služi svojemu namenu, so tokrat odprli gostilno »Dom«. Upravlja jo Zadruga-market oz. strokovno usposobljen najemnik. Kot sta naglasila govornika, predsednik zadruge inž. Fridl Kapun in predsednik Društva Kulturni dom Fric Kumer, naj bo ta sodoben lokal kraj srečanja vseh dobromislečih. Kulturniki iz pliberškega kraja so nastopili s pevskimi nastopi (VOX, »Kralj Matjaž«, Podjuna in »Foltej Hartman«). Otvoritve se je udeležila domača vsa koroško-slovenska politična prominenca (slika), posebno pa je izstopal podpredsednik slovenske vlade in prvak Slovenske ljudske stranke Marjan Podobnik. Ta je pliberškim aktivistom za njihovo dosedanje delo čestital in poudaril, da »bo Slovenija še nadalje podpirala vse dejavnosti in projekte koroških Slovencev, ki utrjujejo narodno identiteto.«

PREBLISK

■ Ob vsakih deželnozborskih volitvah obiščem po eno predvolilno prireditev t. i. špicenkandidatov. Letos sem bil pretekli teden v Šentjanžu. Nanjo je sicer vabila slovenska kandidatka na listi SPÖ Ana Blatnik, udeležil pa se je tudi predsednik koroških socialdemokratov Auserwinkler.

Dvorana polna, lepo doživiteje videti naše preljuje socialiste, predvsem iz učiteljskih vrst od Podjune pa do Zilje. Lep kulturni spored; nastopila sta glasbenika, brali so pisatelji in pesniki, govorile so ženske. Kaj lepšega še lahko pričakujemo? Tudi »Auwi« je govoril lepo, kot bi rožice sadil: o sožitju, interkulturalnosti, celo o bogastvu

naše (slovenske) prisotnosti na Koroškem. Ploskali smo mu in mnogi celo verjeli njegovim kar nekako vizionarskim besedam.

Pa sem potem pomislil na predvolilno prireditev našega Jörga pred nekaj leti. Nič kulture razen godbe na pihala, nobenega literarnega branja in dua flavte in kitare, a kljub

Kultura ali populizem?

temu so bile nekatere ženske, udeleženke zborovanja, tako razdražene, da so kar ribale s svojimi ... po stolih. Karkoli je »špicenkandidat« zatulil mednje, je zbudilo nove razdražene reakcije. Pa sem pomislil: ta Haider je pa res pravi »macho«, bolj jih »nateguje«, raje ga volijo.

J. R.

ZVEZA SLOVENSKIH ŽENA

vabi ob letošnjem prazniku
Dneva žena
na otvoritev razstave

»DEKLETA IN ŠOLA«

v petek, 5. marca, ob 19. uri
v k & k centru v Šentjanžu

in na

proslavo Dneva žena

v ponedeljek 8. marca,
ob 14. uri
pri Šoštarju v Globasnici

Na obe prireditvi
prisrčno vabljeni!

KOMENTAR

Dr. Marjan Sturm

Kot državljani, ki strankarsko ni vezan, seveda tudi razmišljam o tem, komu bom dal v nedeljo svoj glas. Pripadam torej tisti skupni volilci, ki se ob volitvah odločajo enkrat tako in enkrat spet drugače, odvisno od tega, kakšne volitve so in kdo v njih nastopa.

Tokrat sem se odločil, da bom dal svoj glas dr. Mihaelu Ausserwinklerju in Ani Blatnik.

Kdor je spremljal koroško politiko v zadnjih letih, je lahko opazil, da je Mihael Ausserwinkler v določeni meri atipičen predsednik socialdemokratov: kljub notranje-strankarski kritiki je prevzel pokroviteljstvo nad razstavo o nemški voj-

ski (Wehrmachtsausstellung) in jo tudi obdržal, kljub temu, da ga je medijska javnost zaradi tega zelo kritizirala. Bil je tudi prvi koroški politik, ki je postavil pod vprašaj srečanje na Ulrihsbergu in zaradi tega v določenih medijih doživel hudo kritiko. Prepričan sem, da je to tudi eden izmed glavnih vzrokov, da so ga nekateri mediji neusmiljeno zasledovali in postavljali v slabo luč. Nadalje se mi zdi pomembno, da je tudi v vprašanju olimpijskih iger brez meja od vsega začetka zastopal jasno linijo in v tem projektu videl zgodovinsko priložnost za vsestranski razvoj prostora v katerem živimo, še posebej pa tudi za demokratični razvojni potencial za sožitje.

Skratka, Mihael Ausserwinkler je človek, ki ima jasnejše perspektive kot drugi koroški politiki in ki nikakor nima populistične žilice in ki tudi v manjšinskem vprašanju izstopa s tem, da ne sledi »koroški populistični« logiki, nasprotno, zagovarja koncept konstruktivnega sožitja in integracije. Dejstvo, da je nominalno Ano Blatnik za državni svet, to dokazuje.

Mihael Ausserwinkler zaradi tega nima lahke pozicije tudi v svoji stranki. Torej gre ob teh volitvah tudi za to, da bomo podprli človeka, ki ima demo-

Podpiram Ausserwinklerja

kratične vizije za ta prostor, ki tudi v manjšinskem vprašanju izstopa s tem, da ponuja demokratično vizijo sožitja.

Mihael Ausserwinkler predstavlja torej novost v koroški etablirani strankarski politiki. Kolikor bi Ausserwinkler ob teh volitvah propadel, bi seveda propadla tudi ta njegova inovativna politična koncepcija v in zunaj socialdemokratske stranke, to pa tudi v škodo manjšine, predvsem pa v škodo dežele.

Zato sem se odločil, da bom pri teh volitvah podprl prav Mihaela Ausserwinklerja in ne nazadnje tudi Ano Blatnik. Oba sta v zadnjih letih opravila ogromno osveščevalnega dela v korist konstruktivnega sožitja v deželi.

PREDVOLILNA PRIREDITEV V ŠENTJANŽU

S kulturo v humane odnose

Predsednica Delovne skupnosti narodne skupnosti v SPÖ Ana Blatnik je pretekli četrtek v k & k centru v Šentjanžu organizirala zelo zanimivo kulturno-politično prireditev z geslom »Kultura povezuje«. Seveda je bila namenjena predvolilnemu boju, a kljub temu je izzvenela na visokem kulturnem nivoju. Udeležil se je seveda tudi glavni kandidat koroških socialdemokratov dr. Mihael Ausserwinkler, poleg njega pa mnogo socialističnih članov iz vse Koroške. Močno so bili prisotni tudi socialistični učitelji.

Bolj kot politični program je dejansko presenetil kulturni, v katerem sta skladbe za flavto in kitaro igrala Kristijan Filipič in Janez Gregorič, trije literati iz treh dežel pa so v smislu »brez meja« brali svoja dela, in sicer iz Slovenije Andrej Rozman Roza, iz Čedad Michele (Mi-

ha) Obit, iz Koroške pa Jani Oswald.

Ob prireditvi je bila postavljena tudi razstava štirih mladih likovnih umetnikov: Helge Druml s Čajne na Zilji, Katharine Salawe, rojene Poljakinje iz Knitelfelda, Olivera Marčete

iz Slovenije, študenta na Dunaju, in koroškega Slovenca Nika Sturma.

Žal je bila zelo zanimiva razstava v prostorih k & k odprta le kratek čas, a besede kulture bodo v obiskovalcih odmevale dlje.

J. R.

Mihael Ausserwinkler med obiskovalci prireditve

Klima z manjšinci

Ob priliki svojega (volilnega) obiska na Koroškem je zvezni kancler včeraj sprejel tudi predsednico Delovne skupnosti avstrijske narodnosti v SPÖ Ano Blatnik in predsednika ZSO oziroma sosveta dr. Marjana Sturm. Slednji je kanclerja informiral o politiki ZSO in o delovanju sosveta. O razgovoru bomo poročali v naslednji številki SV.

Pomoč Demokraciji '99 z Dunaja – Na torkovi tiskovni konferenci volilne zveze Demokracija '99 je sodeloval tudi frakcijski vodja avstrijskih Zelenih Van der Bellen

GOSPODARSTVO

Slovenija na Gast 99

V torek dopoldne se je na letošnjem gostinsko-turističnem sejmu Gast 99 v Celovcu predstavila tudi Slovenija. Na dobro obiskani tiskovni konferenci je slovenska gospodarska težišča razložila predstavnica

obširno poročal o pripravah v Sloveniji in zagotovil, da bo Slovenija v celoti opravičila zaupanje, v kolikor bo mednarodni olimpijski komite igre zaupal skupni kandidaturi Koroške, Slovenije in Furlanije-Ju-

Slovenske gospodarske zbornice Francka Gabron. Beseda je seveda tekla tudi o medsebojnem sodelovanju treh dežel za pripravo zimskih olimpijskih iger Brez meja leta 2006. Predsednik slovenskega organizacijskega odbora Vojteh Budinek je

lijske krajine. Tiskovne konference so se udeležili tudi slovenski generalni konzul v Celovcu dipl. inž. Jože Jeraj, predstavnik področne gospodarske zbornice za Gorenjsko ter ravnatelj Mohorjeve družbe v Celovcu dr. Anton Koren (slika).

Fata nirvana koroško-slovenske desnice?

Ker nekaterim slovenskim veljkom takšne naivnosti ne prisodiš, začenjaš počasi res verjeti tezi o duhovnem sorodstvu koroško-slovenske desnice s koroško-nemško (ekstremno) desnico. Nov primer je pred kratkim dal siva eminenca slovenskih desnih struktur dr. Matevž Grilc: v profilu (štev. 7, z dne 15. 2. 1999, stran 25) poje hvalospev Haiderju (glej faksimile), in sicer na vprašanje »Darf Haider Landes-hauptmann werden?«. Tudi Grilčeva primerjava Haiderja z Wagnerjem tega hvalospeva ne more opravičiti, kajti profil postavlja vprašanje danes in vsak človek ima normalno vsaj v podzavesti v mislih današnje alternative k Haiderju.

Kje je utemeljitev za takšno izjavo? V čem pa se je Haider tako »pomujal« za nas – za koga: za koroške Slovence ali pa morda samo za nekatere od njihovih veljakov?! Le kaj nekatere tako navdušuje

za tega populista? – Ali morda to, da je Haider blagovolil javno diskutirati s Peterletom v Tinjah, kamor Schretter menda ne zahaja (Tinje kot center državnih stikov)? Ali pa to, da je ustanovil pisarno

drevesa prijateljstva nad Kočuh pri Šmarjeti v Rožu in so ob tej priložnosti smeli v slovenščini prepevati Smrtnikovi fantje? In gotovo je Haider še koga kdaj prijazno potrepljal po rami! – Res lepi dosežki, predvsem pa ob tem, da je Haider kot deželni glavar skupaj s tedanjim poslednjim predsednikom deželnega šolskega sveta (Hugo Reinprecht, ÖVP) skušal uveljaviti neke vrste »Nicht-Arier-Nachweis« za vse, ki so hoteli prijavit svoje otroke k dvojezičnemu pouku v Celovcu!

Najbrž se bo (po morebitnih Haiderjevih volilnih uspehih) spet kateri izmed koroško-slovenskih veljakov znašel kar skorajda v nirvani. Ali ne bi vsaj zdravniki med slovenskimi veljaki lahko svarili, da je vse skupaj morda le fata morgana.

Valentin Sima

Matevž Grilc

Obmann des slowenischen Wirtschaftsverbandes

Haider hat sich in seiner Zeit als Landeshauptmann um uns mehr bemüht als davor SPÖ-Landeshauptmann Leopold Wagner. Wegen der internationalen Verflechtungen wäre er trotzdem keine gute Lösung.

Profil, 15. februar 1999

za narodno skupnost pri deželni vladi, katere prvi vodja je smel biti naš Pavle Apovnik? Ali pa morda to, da je pred desetim oktobrom leta 1990 z našim Tevžem nasajal

VEČJEZIČNO ŠOLSTVO

Katere jezike naj bi se učili učenci v osnovni šoli?

To vprašanje je obravnavala švicarska konferenca kantonalnih direktorjev vzgojnih ustanov in poleti lani izdala poročilo z naslovom «Welche Sprachen sollen die Schülerinnen und Schüler der Schweiz während der obligatorischen Schulzeit lernen? Povzemamo glavne misli poročila, ker se nam zdi pomembno, kako o tem vprašanju v poteka razprava Švici.

no in nasproti multikulturni družbi odprto prebivalstvo.

Principi in cilji:

1. Vsi učenci se ob lokalnem deželni jeziku učijo dodatno drugi deželni jezik ter angleščino; poleg tega morajo imeti možnost, da se naučijo še do-

datne deželne jezike in morebitne nadaljne tuje jezike.

Lokalni deželni jezik je za socialno integracijo neobhodno potreben. Znanje drugih deželnih jezikov je eminentnega kulturnega, gospodarskega in političnega pomena. V vsej Švici so v ospredju sledeči jeziki: nemščina in francoščina, v določenih regijah in poklicnih panogah pa je tudi velik pomen italijanščine; retoromanščina kot tuj jezik se ponudi tudi doseljencem v retoromanskem jezikovnem območju.

2. Kantoni zagotavljajo transparentno in koherenco učenja tujih jezikov v celotni Švici tako, da se za konec obveznega šolstva dogovorijo za obvezne okvirne cilje. (tabela 1)

Obvezni učni cilji do konca osnovnega šolanja

3. V nemško govorečem področju se kot drugi deželni jezik ponudi francoščina, v francosko govorečem nemščina. Kantoni Tessin in Graubünden upoštevajo svojo specifično jezikovno situacijo.

4. Kantoni spoštujejo in pospešujejo v prebivalstvu šolskega okoliša prisotne jezike in jih integrirajo v učne načrte.

Priporočila:

5. Učenci se soočajo z drugimi jeziki od otroškega vrtca dalje. Najkasneje v drugem razredu osnovne šole se učijo jezik, ki ni lokalni deželni jezik; učenje drugega tujega jezika prične najkasneje v petem, tretjega pa v sedmem razredu.

6. Kantoni sporazumno z kantonalnimi dogovori določijo vrstni red uvedbe tujih jezikov.

12. Kantoni zagotovijo transparentno med procesi učenja jezikov v in zunaj izobraževalnega sistema, npr. s pomočjo evropskega jezikovnega portfolia (Europäisches Sprachenportfolio).

Konsekvence

13. Kantoni omogočijo v interkantonalnem sodelovanju uveljavljanje teh priporočil z uskladitvijo osnovnega izobraževanja ter nadaljnega izobraževanja učiteljev.

14. Kantoni integrirajo bivanje v drugojezičnih področjih v programih za izobraževanje učiteljev.

15. Kantoni omogočijo na osnovi interkantonalnega usklajevanja dosego skupnih učnih ciljev z izdelavo ustreznih učnih pripomočkov ter z ustanovitvijo regionalnih resursnih centrov.

Razprava o jezikovni politiki švicarske države izstopa med drugim po tem, da šolsko vprašanje ne etnizira, temveč ga postavlja v kontekst modernizacijskih procesov švicarske družbe, v katere pa seveda enakovredno vključuje tudi jezike manjšin, in celo migrantov. Glede na to, da očitno nekateri ponovno odpirajo razpravo o dvojezičnem šolstvu na Koroškem, je pogled čez mejo lahko koristen.

M. St.

PÄDAGOGISCHE AKADEMIE DES BUNDES IN KÄRNTEN ZVEZNA PEDAGOŠKA AKADEMIJA V CELOVCU

Dvojezično šolstvo

Za duhovno podobo Koroške je že od nekdaj značilna kulturna in jezikovna raznolikost. Upošteva to dejstvo imajo starši v območju dvojezičnega šolstva, v katerem živi slovenska narodna skupnost, možnost, da svoje otroke prijavijo k dvojezičnemu pouku na ljudskih šolah ali pa k slovenskemu pouku na glavnih šolah.

Izobraževanje dvojezičnih učiteljev oz. učiteljev slovenščine, pa tudi t. i. drugega učitelja, ki pri pouku v dvojezičnih razredih sodeluje z razrednim učiteljem, ima na skrbi Zvezna pedagoška akademija v Celovcu.

Pri tovrstnem usposabljanju je pri zagotavljanju jezikovne kompetence in praktične izrabe didaktike v šolski praksi potrebno prispevati tudi k ohranjanju koroške bikulturnosti.

Pedagoška akademija vidi tu pomen slovenske skupnosti kot mostu za »pot do soseda«. Zato imajo absolventi Pedagoške akademije prav na tem področju dobre možnosti za zaposlitev.

Študijski pogoji: odprtost do sveta z zavestjo za ohranjanje regionalne identitete; zanimanje in zavzetost za medkulturno vzgojo in izobraževanje; dobro znanje slovenskega jezika (posebej če si kandidat želi pridobiti spričevalo za dvojezičnega učitelja).

Poleg tega nudi Pedagoška akademija izpopolnjevalne tečaje slovenščine ter začetniške tečaje, na katerih se učitelji usposobijo za poučevanje predmeta »Neobvezne vaje iz slovenščine« (= izbirni predmet). Učiteljem, ki že poučujejo, je tudi omogočeno pridobivanje dvojezične kompetence, vendar zunaj rednega študijskega programa Pedagoške akademije.

Podrobnejše informacije:
Zvezna Pedagoška akademija na Koroškem,
Hubertusstraße 1, Celovec,
tel.: 0463/23785

11. marca 1999 imamo »Dan odprtih vrat«. Vsi prisrčno vabljeni!

Jeziki, ki se naj jih vsak učenec nauči v osnovni šoli

obvezni jeziki	lokalni deželni jezik drugi deželni jezik angleščina
fakultativni jeziki	tretji deželni jezik drugi tuji jeziki (npr. jeziki migracije)

Kaj mora minimalno ponuditi vsak kanton

minimalna jezikovna ponudba	lokalni deželni jezik drugi deželni jezik angleščina tretji deželni jezik jeziki migracije (izvirni jeziki tujejezičnih učencev)
dodatna jezikovna ponudba	nadaljni tuji jeziki (npr. jeziki migracije)

Obvezni in fakultativni jeziki, regionalno diferencirano

	nemško jezikovno območje	francosko jezikovno območje	retoromansko jezikovno območje
obvezni jeziki	nemščina francoščina (ali italijanščina) angleščina	francoščina nemščina (ali angleščina)	retoromanščina nemščina angleščina
fakultativni jeziki	italijanščina (ali francoščina), retoromanščina, nadalje tuji jeziki/jeziki migracije	italijanščina (ali nemščina), retoromanščina, nadalje tuji jeziki/jeziki migracije	italijanščina francoščina nadalje tuji jeziki/jeziki migracije

SUB AUSPICIIS PRAESIDENTIS Častni prstan dr. Antonu Kumru

Slavostni trenutek je doživela bela dvorana rezidence v Salzburgu minuli teden, kajti nikakor ni običajno, da se tam zbere vsa smetana univerze, povrhu pa še politični vrhovi, da bi počastili študenta, ki je ravnokar zaključil svoje študije. In vendar se je tokrat zgodilo tako, kajti Anton

Kumer, najstarejši sin Črčejeve družine z Blata pri Pliberku, je – kot eden izmed treh odlikovancev tega dneva – zaključil vse svoje študije z najboljšimi ocenami in si tako pridobil pravico do promocije z odlikovanjem »sub auspiciis praesidentis«.

Nasploh je bila izobraževalna pot Antona Kumra zaznamovana pravzaprav s samimi viški: po emocionalnem odporu do šolanja pred začetkom ljudske šole – mali Tonej se je bal šole, ko

pa nemščine ni znal – se je hitro vživel in že v ljudski šoli so leto za letom ugotavljali isto kot kasneje na slovenski gimnaziji: »Ta človek ima same enice!«

In že so sledili višji študiji: leta 1986 je zaključil študij prava, leta 1990 opravil magistririj zgodovine, zdaj pa še disertacijo iz politologije na temo osamosvojitve bivših jugoslovanskih republik in narodov, z glavnim poudarkom na Sloveniji.

In tudi študije in doktorsko delo je opravil s samimi prav

dobrimi ocenami – torej vreden odlikovanja s častnim prstanom zveznega predsednika, katerega mu je v Salzburgu izročil deželni glavar dr. Schausberger, ker državni predsednik zaradi bolezni tega ni mogel sam storiti.

P.S.: Doktorju »sub auspiciis« iskreno čestitamo, prav tako pa tudi njegovim staršem, s katerimi delimo ponos na doslej šele drugega Slovenca, ki je bil deležen tega najvišjega študijskega odličja.

ANDREJ KOKOT V NEMŠČINI – SPOMINI NA IZSELJENSTVO

Ukradeno otroštvo

Celovška literarna revija »Fidibus« je svojo zadnjo številko (3/1998) v celoti posvetila slovenskemu pesniku in pisatelju Andreju Kokotu. Pod naslovom »Das Kind das ich war« je objavila Kokotove spomine na pregon njegove družine iz Koroške in na neizbrisna doživetja poznejšega literarata in kulturnika v nemških taboriščih, pa tudi po vrnitvi domov.

Pri besedilu gre v glavnem za prevod Kokotove knjige »Ko zori spomin«, ki je pred tremi leti izšla v založbi Drava. Prevod je opravil avtor sam, le da je dodal nekaj odstavkov o tem, zakaj je napisal te spomine na čas pregnanstva: Najprej je poskušal vse pozabiti – kakor so mu drugi tudi večkrat svetovali – a z leti je imel vse večjo potrebo po tem, da napiše svoje spomine; tudi iz občutka dolžnosti do vseh tistih, ki so bili tedaj prisiljeni zapustiti domovino. Končno pa se je Kokot odločil za pisanje tudi zato, ker meni, da človeštvo kljub grozotam, ki mu ga je prizadel nazi-fašizem, ni bistveno spremenilo.

Po vrsti znanstvenih in dokumentacijskih publikacij o pregonu koroških Slovencev je to prva obširnejša objava v nemščini, ki prikazuje to poglavje iz polpretekle koroške zgodovine v literarni obliki. Namreč iz vidika šestletnega fanta, ki ga skranji nacionalizem oropa njegovega otroštva.

Kokotovi spomini pa priključijo v zavest tudi usodo otrok,

ki danes doraščajo v vojnih razmerah, v ozračju nacionalnega sovraštva, tudi v Evropi. V tem smislu to besedilo ni samo »boleče obvezno čtivo za vse, ki jim je Koroška res pri srcu«, kot je zapisal Bertram Karl Steiner v dnevniku KTZ, temveč tudi avtentično pričevanje o tem, kako malo velja človeško bitje v kolesju nasilja. A. L.

P. S.: Aprila letos bo Kokotov prevod v nemščino izšel tudi pri založbi Drava.

RAVNE NA KOROŠKEM

Čudoviti zvoki flavte in harfe

Veliki dvorani glasbenega doma na Ravnah je 20. februarja potekal četrti koncert glasbenega abonmaja. Nastopili sta vrhunski glasbenici, flavtistka Karolina Šantl-Zupan iz Ljubljane, ki je odraščala na Muti na Koroškem, in harfistka Nicoletta Sanzin iz Trsta.

Tukajšnja rojakinja gospa Šantl se je šolala v Ljubljani in na Dunaju, sedaj pa poučuje flavto kot docentka na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Nastopa solistično (pravkar je izšla njena zgoščenka) ter v različnih orkestrih doma in v tujini.

Tržačanka Nicoletta Sanzin se je po končanem konzervatoriju v Vidmu izpopolnjevala še v Ameriki, zaposlena je v orkestru Slovenske filharmonije v Ljubljani, posveča pa se tudi

pedagoškemu delu. Obe glasbenici sta doslej prejeli številna laskava priznanja.

Poslušalci so doživeli čistost zvoka dveh pretanjenih glasbil ter zanimiva emocionalna občutja, tako pri skupnem kot ob samostojnih nastopih umetnic. Izvajali sta resno glasbo skladateljev C. Debussyja, N. Rofa, J. Lauberja, G. Tailleferja, J. Francaixa ter B. Hilse. S posebnim zanimanjem so si gledalci ogledovali harfo, saj jo v živo redkeje videvajo.

Organizatorji abonmaja – iniciativni odbor Pihalnega orkestra ravnanskih železarjev – so se vljudno zahvalili sponzorjem prireditve in voščili najstarejšemu še aktivnemu godbeniku ravnanskega pihalnega orkestra Francu Mravljaku ob njegovi osemdesetletnici. S. Š.

Predstavitev slovenske zgodovinske avantgarde

Ljubljana – Moderna galerija

V ljubljanski Moderni galeriji je do 14. marca 1999 na ogled pregledna razstava o slovenski zgodovinski avantgardi. Naslov TANK! si je sposodila pri publikaciji z istim naslovom, ki je kot vrhunec obravnavanega obdobja izšla leta 1927 v Ljubljani. Razstava je sicer posvečena stoletnici rojstva treh protagonistov slovenske avantgarde – likovnega ustvarjalca Avgusta Černigoja, slikarja Ivana Čarga in pesnika Antona Podbevška, vendar pa, ker so se številni predstavniki omenjenega gibanja ukvarjali z različnimi področji umetnosti, so na razstavi predstavljene tako likovna umetnost, gledališče in glasba kot tudi fotografija, literatura in arhitektura. Hkrati z že omenjenimi imeni so podrobneje raziskani in predstavljeni še prispevki gledališkega režiserja Ferda Delaka, pesnika Srečka Kosovela, skladateljev Marija Kogoja in Slavka Osterca ter arhitekta Iva Spinčiča.

Bistvo vsake avantgarde je rušenje obstoječega in to za vsako ceno. Izkušnja prve svetovne vojne pa je radikalnost na umetniško prizorišče prihajajoče generacije samo še povečala. V uvajanju novosti so bili drzni vsi modernisti, ne le tisti, ki so se prištevali med avantgardiste. Slednji so rušili tradicijo z novo vsebino in formo, z uničevalno kritiko obstoječega, s povečevanjem lastnega delovanja, njihovo pragmatično delovanje pa je spremljala dvoumnost in pa-

radoksalnost. Najbolj neusmiljeno je bilo njihovo obračunavanje z vsemi in vsem, kar se je opiralo na tradicijo. Zato ne čudi, da so bili njihovi kritiki prepričani, da gre za gibanje, ki ga

valo leta 1924, ko se je s šolanja na weimarskem Bauhausu vrnil Tržačan Avgust Černigoj, ki je hotel v Ljubljani s pomočjo Srečka Kosovela izvesti »umetnostno revolucijo«.

S svojo prvo razstavo ni postavil le vprašanja o samem statusu umetnine, temveč je umetnostnostno sporočilo hkrati oprl na socialno angažirano misel. Tako kritika kot občinstvo sta burno odreagirala, še najbolj pa Izi-dor Cankar, ki se je prav takrat teoretično ukvarjal s sistematiko umetnostnega stila.

Zadnje dejanje slovenske avantgarde se odvija v času Černigojevega sodelovanja s Ferdodom Delakom, ki se je ukvarjal z gledališko umetnostjo, in sicer vse do leta 1928, ko preprečijo izhajanje revije Tank, ki velja za enega od vrhuncev slovenske avantgarde kljub temu, da so bili njeni kritiki prepričani o njenem zatonu in se je dejansko pojavila že

proti koncu gibanja. Spomin na slovensko zgodovinsko avantgardo je bil potlačen do te mere, da so morali v 60. letih predstavniki v in okoli avantgardne skupine OHO, kateri je pripadal tudi letošnji Prešernov nagrajenec pesnik Tomaž Šalamun, nekatere postopke in oblike odkrivati na novo, slovenski grafični oblikovalci iz tega obdobja pa so se namesto na bogato slovensko, naslanjali na avantgardistično izročilo prostorov, ki njenega obstoja niso zanimali.

Irena Destovnik

Avgust Černigoj: linolej

Dve stoletnici rojstva, in sicer koroškega skladatelja Pavleta Kernjaka in rojaka iz Slovenije Matije Tomca, ter praznovanje psalmske kantate »Žena – mati« koroškega skladatelja in zborovodje Jožeta Ropitza so opredelile letošnji osrednji koncert Krščanske kulturne zveze v celovškem Domu glasbe preteklo nedeljo. Po pričakovanju je bil dom nabito poln, vzdušje pa slovesno. Mnogo je bilo tudi častnih gostov tako iz cerkvenih kot tudi političnih, narodnopolitičnih,

Spominski del koncerta

Koncert je bil smiselno razdeljen na dva dela. V prvem so se štirje zbori poklonili obletnici obeh skladateljev.

»Koroška poje« v znamenju treh skladateljev

Sledil mu je moški pevski zbor »Jepa-Baško jezero« iz Loč. Ta je ves nastop posvetil Kernjaku in sicer pesmim Ušnejša ja ni, Spev Koroške na besedilo Janka Ogrisa in pa zilijski zbadljivki Paliv Palav,

kinje Tiziane Zavadlav je s primorsko glasovno odprtostjo in širino zapel Maroltove Venci beili, Venturinijevo Znamenje z odličnim sopranskim solom in še Merkújevo priredbo Gre Alba še čez bužico.

krstna izvedba psalmske kantate Jožeta Ropitza Žena – mati. Veliki oder Doma glasbe sta zasedla mešana pevska zbor Jakob Petelin Gallus iz Celovca in Mešani pevski zbor PD Sele, pred njimi pa koroški instrumentalisti Kristijan Filipič, Andreja Korenjak, Tone Boschitz, Valentin Hirm, Heribert Spieß in Manuela Petschacher ter odlični Kvartet trobil Slovenskih filharmonikov iz Ljubljane (Jože Žitnik, Stanko Praprotnik, Jože Kocjančič in Božidar Lotrič).

Izvedbo sedemdelne kantate

Gostujoči zbor Štandrež pri Gorici

Mogočna vokalno-instrumentalna zasedba ob izvedbi kantate Žena – mati

kulturnih in gospodarskih organizacij. Poseben pozdrav predsednika KKZ dr. Janka Zerzerja pa je veljal članom Kernjakove družine, sinu Miru z ženo in otroci.

Mešani zbor Podjuna iz Pliberka je pod vodstvom Toneta Ivartnika kvalitetno zapel najprej gorjansko Dober večer, nato Tomčev Oče naš in še Kernjakovo Kob' jaz vedova.

ki jo je solistično posrečeno podal sam zborovodja Aleš Schuster. Zelo odmeven in kvaliteten nastop je opravil gost iz Primorske, mešani zbor Štandrež pri Gorici. Pod vodstvom dinamične zborovod-

Za konec spominske polovice koncerta je nastopil še naš najštevilčnejši koroški zbor »Danica« iz Šentprimoža pod vodstvom Stanka Polzerja. Prva pesem je bila Tomčeva Zagorski zvonovi za mešani zbor, moški del zbora je potem zapel Kernjakovo Katrcio z imenitnim solom Vladimira Polzerja, za zaključek pa še ves zbor čudovito in zagotovo eno najlepših Kernjakovih skladb Sanje.

na besedilo Alojza Rebule in psalmske pesnitve Lovra Kaslja, Toneta Kuntnerja, Mihaela Opeke in N. Hribovska je vodil skladatelj in zborovodja »Gallusa« Jože Ropitz, vmesne tekste sta suvereno brala in interpretirala Monika Novak in Sigi Kolter, solistično pa sta jo izvajala mezosopranistka Bernarda Fink-Inzko in tenor-baritonist Bruno Petrischek. K uspehu je treba prišteti tudi kantorja, tenorista Maria Podrečnika.

Kantato so po navdušenem aplavzu morali v zaključnem delu ponoviti. *Jože Rovšek*

ŠKOFIŠKI COLOURED GENERATION V ŠENTJANŽU

Koreografska upodobitev spreminjanja

Kar precej časa že vadi skupina šestih deklet, rekli bi bolj prostorsko nedorečenega izvora, saj so v njej Maja iz Holbič, Elena s Plešerke, Dorine iz Celovca, Mira iz Bilčova, Lisa iz Šentjakoba in Irina z Žoprač. Dekleta, ki jih vodi Alenka Hain, so nastopila že pred dobrim letom na devetdesetletnici SPD »Edinost« v Škofičah in tudi na zaključni akademiji slovenske gimnazije preteklo leto. Tokrat so se predvsem zaradi boljših odriških in opremskih možnosti predstavile s samostojnim plesnim večerom v k&k centru v Šentjanžu.

Najprej so na lastno željo predstavile desetminutni program modne revije, potem pa je sledil ples na glasbo Björka, Bobbyja McFerrina, Bada Religiona in Jamesa Browna. Spreminjanje so mu dale skupni naslov, saj le-ta odraža življenje deklet v obdobju zgodnje pubertete. Morda nekoliko podzavestno, a ob veliki toleranci voditeljice Hainove, ki je znala prisluhniti in ugoditi njihovi še nediferencirani izrazni potrebi, je nastal ples, ki je pozitivno presenetil. Presenetil v dinamiki, v izražanju

čustev in problemov v obdobju spreminjanja, v estetiki telesnega izraza. Oder v komunikacijskem centru so napolnjevale s svojo eksplozivno dinamiko, s telesom dopovedovale, da jih je treba sprejemati take kot so, da je spreminjanje povsem naravno. Ob tem se niso sprenevedale, v izrazu je bilo nakazanih tudi nekaj elementov asocialnega vedenja, a tega je bolje izraziti navzven, kot pa ga tiščati in pestovati v sebi.

Sceno in kostume je načrtovala Alenka Hain, pri tehniki pa je pomagal Martin Moschitz.

Predstavo opredeliti po naših lestvicah in kriterijih bi bilo skoraj nemogoče. Nastopila je torej plesna skupina mladih, kateri je z vso tankočutnostjo znala prisluhniti mentorica, presenetila je s svojo izraznostjo in virtuosnim gibom in nam omogočila estetski užitek in razmislek. Društvo in centralni organizaciji naj ji odprejo tudi širši horizont. *J. R.*

SLOVENSKO-NEMŠKI GLEDALIŠKI EKSPERIMENT

wolken. heim – oblaki. dom

Nova gledališka produkcija celovškega mestnega gledališča na podlagi besedila znane in priznane avstrijske avtorice Elfriede Jelinek je v vsakem oziru novost na odru celovškega mestnega gledališča. Predstava bo v slovenskem in nemškem jeziku. Igrajo avstrijska igralka Evelyn Fuchs, slovenska igralka Veronika Drolc iz Ljubljane in koroški Slovenec Marjan Štikar.

»wolken. heim« so prvič uprizorili leta 1988 v Bonnu, gre pa za monolog, ki ne pozna dialoga in ne dopušča nobenega ugovora. Besedilo je prevedeno v slovenščino in predstavlja poskus, da bi (enojezično) monološko strukturo razbili z drugim (slovenskim) jezikom. Besedilo Jelenikove zveni v slovenščini kot addaljena, zbegana pesem, ker je vprašanje slovenske nacionalne identitete nekoliko

tuje tradiciji nemškega idealizma. Vendar kljub temu v njem vedno spet prihaja do stičišč, predvsem v poudarjanju občutkov »Mi smo mi« in v mitologiziranju vloge žrtev z različnim zgodovinskim ozadjem.

Avtorica Elfriede Jelinek v tem besedilu radikalno prikazuje zadnje – usodne – posledice nacional(istič)nega mišljenja in nas sooča z jezikom, ki je svojo nedolžnost za vselej izgubil.

Režija: Eva Brenner
Premiera bo 13. marca ob 19.30 uri v mestnem gledališču v Celovcu. Nadalnje predstave bodo: 14., 16., 17., 18., 19., 20., 23., 24., 25., 26., 27., 29., 30., 31. marca 1999.

Ogled prestave priporočamo vsem slovenskim kulturnim društvom, gledališkim skupinam in prijateljem gledališča.

PRIREDITVE

ČETRTEK, 4. 3.

20.00 DUNAJ – Schwindgasse 14, HAK Tradicionalna skupna fešta KSSSD-ja in Hrvatskega akademskega kluba

ŠENTPRIMOŽ, v kulturnem domu – SPD Danica

20.00 Zdravniško predavanje »Rakasta obolenja nasploh in rak na črevesju; predavatelj: dr. Dušan Schlapper

PETEK, 5. 3.

TINJE, v domu – Katoliški dom Sodalitas

15.00 Validacija – izobraževalni tečaj 1999/2000. Voditeljici: Renate Bierbaumer in Anaclet Nußbaumer

BELA PRI ŽELEZNI KAPLI, v gostilni Podobnik – EL Železna Kapla Predavanje »Rastlinske čistilne naprave«.

Predava: Lorenz Tammeger (ARGE Erneuerbare Energie)

ŠENTJANŽ V ROŽU, v k & k – Zveza slovenskih žena in k & k Odprtje razstave »Dekleta in šola«

ŠENTJANŽ V ROŽU, v k & k – Zveza slovenskih žena in k & k 20.00 Gled. predstava »Dialog med prostitutko in njenim klientom«. Nastopa: Drama SNG iz Maribora

SOBOTA, 6. 3.

ŽELEZNA KAPLA, v farni dvorani – SPD Zarja

19.30 Komedijska »Pleskarji nimajo spominov« (Dario Fo). Igra: gledališka skupina KPD Planina Sele; režija: Franci Končan

GORNJA VAS, gostilna Hafner – Pevsko-inst. skupina KPD Drava

20.00 To je naša pesem. 20 let PIS in predstavitev zgoščenke

NEDELJA, 7. 3.

ČERMERNICA/ŠENTJAKOB, pri Polancu – SŠZ, SPD Celovec, SPD Rož

09.00 21. zimski pohod »Arihova peč« v spomin na padle borbe

ŠENTJANŽ V ROŽU, v k & k 11.00 Otroška predstava »Jajce« (Zlato Krilic). Gostuje: Lutkovno gledališče Ljubljana

PONEDELJEK, 8. 3.

GLOBASNICA, pri Šoštarju – Zveza slovenskih žena

14.00 Dan žena

SVEČE, farni dom – SPD Kočna

19.00 Predavanje: Rož – zgodovina in lepote v slikah (dr. Anton Feinig)

TINJE, v domu – Katoliški dom Sodalitas

19.00 Svetopisemski pogovori. Predavatelj: mag. Božo Hartmann

TOREK, 9. 3.

ŠENTPRIMOŽ, v kulturnem domu – SPD Danica

19.00 Prezentacija »Webside in internet« za slovenska društva

ČETRTEK, 11. 3.

ŠENTJANŽ V ROŽU, k & k – Slovenska prosvetna zveza

19.00 Prezentacija »Webside in internet« za slovenska društva

ŠENTJAKOB V ROŽU, v Regionalnem centru – Zveza slovenskih izseljencev

19.30 Priče časa pripovedujejo o izseljeništvu Slovencev

27. Globaški kulturni teden

13. do 28. marca 1999

SPORED

Sobota, 13. 3. 1999, 20.00

■ avla ljudske šole

Koncert: »Argentina 98« sodelujejo: Otroški zbor Živ-žav, Mešani pevski zbor PD Sele, člani ansambla Drava

Nedelja, 14. 3. 1999, 15.00

■ Posojilnica-Bank Globasnica Odprtje razstave Bogdana Borčiča

Kulturni spored:

mag. Michael Vavti, saksofon

Četrtek, 18. 3. 1999, 20.00

■ gostilna Šoštar

»Homöopathische Hausapotheke« Predava: dr. Peter Smolnig, praktični zdravnik z Žitare vasi

Ponedeljek, 22. 3. 1999, 20.00

■ gostilna Hudl

»Kulturozgodovinski pomen gore sv. Heme za našo regijo in za praksičansko arheologijo Evrope« Predava: univ. prof. dr. Franz Glaser

Petek, 26. 3. 1999, 20.00

■ gasilski dom Šteben

Diapredavanje »Avstralija« Predava: Dietmar Malle

Sobota, 27. 3. 1999, 14.30

■ ljudska šola

»Skrinjica želja« (Stan Vilar) Otroški popoldan

Sobota, 27. 3. 1999, 20.00

■ farna dvorana Globasnica Igra »Trije vaški svetniki«

Režija: Peter Militarov

Nastopa: Oder treh herojev Piriče

Nedelja, 28. 3. 1999, 19.00

■ pred cerkvijo sv. Heme

Zaključek

27. Globaškega kulturnega tedna – Blagoslovitev rozalskega križa

Sodelujeta:

MoPZ Franc Leder Lesičjak, Manfred Rischner, trobenta

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

*razpisuje mesto
kulture(ga)
menežerke(ja)*

Pričakujemo:

- smisel za vsestransko kulturno delo in poznavanje kulturne scene v Avstriji in Sloveniji
- dobro znanje slovenščine in nemščine (sestavljanje besedil, opis projektov, lektoriranje, prevajanje v obe smeri), znanje angleščine zaželjeno
- osnovno obvladovanje dela z računalnikom (vključno Internet)
- organizacijsko sposobnost in sposobnost za timsko delo
- sposobnost za načrtovanje, pripravo in izvedbo projektov

Prijave sprejemamo do 20. marca 1999 na naslov: Slovenska prosvetna zveza, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec. Pismeni prošnji priložite življenjepis in kratko dokumenatacijo o doslejšnji zaposlitvi.

»Mali ljudje na veliki poti«

V decembru preteklega leta je izšla druga izdaja spominov koroškega partizana in aktivista Lipeja Kolenika »Mali ljudje na veliki poti«. Tudi ponatis je omogočila in založila Slovenska prosvetna zveza v Celovcu. Vse zainteresirane obveščamo, da knjigo lahko naročijo pri Slovenski prosvetni zvezi, Tarviser Str. 16, 9020 Klagenfurt/Celovec ali po telefonu 0463/514300/20-22.

ZVEZA SLOVENSKIH IZSELJENCEV

vabi na večere z naslovom

»Priče časa pripovedujejo o preganjanju koroških Slovencev«

- 11. marca 1999 ob 19.30 uri v Regionalnem centru v Šentjakobu v Rožu
- 28. marca 1999 ob 19. uri v dvorani Posojilnice-Bank Pliberk
- 17. aprila 1999 ob 20. uri v k&k centru v Šentjanžu v Rožu

Nekdanji izseljenci bodo obujali spomine na čase pregonstva v dobi nacističnega nasilja. Takratnih dogodkov ne smemo pozabiti, zato prisluhnimo tistim našim rojakom, ki so jih doživeli na lastni koži. Na večere s pričami časa vse, še posebej pa mladino, prisrčno vabimo!

PRAZNUJEJO: Jozi Kaiser

iz Šentkandolfa pri Kotmari vasi – 76. rojstni dan; **Danica Letschart** iz Podgorja – rojstni dan; **Zalka Kaschnig** iz Železne Kaple – 50. rojstni dan; **Stanko Gajšek** iz Grabelj pri Pliberku – 50. rojstni dan; **Jože Pasterk** iz Kokij – rojstni dan; **Jožef Hobel** iz Pogreč – rojstni dan; **Matilda Lintsche** iz Vijasc – rojstni dan; **Uršula Pečnik** iz Šentjanža – 75. rojstni dan; **Herman Laussegger** iz Slovenj Plajberka – 75. rojstni dan; **Albin Tomic** iz Šmihela – rojstni dan; **Erna Partl** z Bistrice – rojstni dan; **Francka Lubas** iz Vogrč – rojstni dan; **Jože Pečnik** na Komlju – rojstni dan; **Mici in Hanza Ogris** iz Sel – 50. obletnico skupnega življenja; **Dini Štornik** iz Leš – rojstni dan; **Folti Müller** z Rut – rojstni dan; **Trezi Falle** iz Področje – rojstni dan; **Oto Hauptmann** s Hodnine – rojstni dan; **Zalika Antonič** iz Srej –

**SLOVENSKI
VESTNIK**

čestita!

rojstni dan; **Danica Mikl** s

Pečnice – rojstni dan; **Marjan** in **Tamara Ošina** iz

Zgornjih Vinar – rojstni dan; **Urši Koreimann** z Bi-

strice pri Šentjakobu – 72. rojstni dan

Slovenski vestnik – usmerjenost lista seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

ODGOVORNI UREDNIKI

Jože Rovšek (-30) kultura, slovensko zamejstvo
Sonja Wakounig (-34) politika, manjšinska družba
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

TISK

Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566

VSI

Tarviser Straže 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

ČETRTEK, 4. 3.

18.10 Rož – Podjuna – Zilja

PETEK, 5. 3.

18.10 Utrip kulture

SOBOTA, 6. 3.

18.10 Od pesmi do pesmi – od srca do srca

NEDELJA, 7. 3.

6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! Duhovna misel (mag. K. Einspieler)

17.20 Deželnozborske volitve 1999 – rezultati, analize

PONEDELJEK, 8. 3.

18.10 Kratek stik

TOREK, 9. 3.

18.10 Otroška oddaja

SREDA, 10. 3.

18.10 Glasbena mavrica

21.04 »Koroška poje« – 2. del

DOBER DAN, KOROŠKA

NEDELJA, 7. 3.

13.30 ORF 2
SUB AUSPICIIIS PRAESIDENTIS: promocija Antona Kumra z Blata pri Pliberku • Koroška poje – osrednji koncert s tremi težišči je navdušil • dekleta in šola – pot do izobrazbe skozi obdobje zgodovine nikdar ni bila lahka – razstava v k&k centru v Šentjanžu • Kaj takega: Ali brez hrane res lahko preživiš 14- dnevni post? • »XII. pokal prijateljstva treh dežel« v znamenju dveh okroglih obletnic

PONEDELJEK, 8. 3.

2.45 ORF 2 (Ponovitev)
16.30 TV SL01 (Ponovitev)

RADIO KOROTAN

OKVIRNI PROGRAM

6.00 Dobro jutro, sonce
8.00 Domače viže in zborovska glasba
8.30 Živa
14.00 V taberni
16.00 Od štirih do šestih – informacije o dnevnih dogodkih.

NEDELJA, 7. 3.

8.00 Zajtrk s profilom, gostja Erika Wrolich iz Loč, žena, mati, kulturna in politična delavka.

RADIO AGORA

OKVIRNI PROGRAM

OD PONEDELJKA DO PETKA:

10.00 Kalejdoskop
11.30 Infoteka
12.00 Poročila BBC
12.10 Divan (glasba)
13.00 Magazin PO: Alpe-Adria, TO: V pogovoru, SR: Po Koroškem, ČE: Radio Aktiv, PE: Kultura, SO: Die Welt ein Dorf
18.00 PO: CD tedna, TO: Šport, SR: V pogovoru, QSTALI DNEVI: Glasba.
18.45 Poročila BBC
19.00 Otroški kotichek
19.15 vsako drugo sredo: stay tuned
20.00 Glasba

SOBOTA:

10.00 Forum (»Sožitje brez meja« – Ana Blatnik, Raimund Grilc, Michael Johann in Mirko Messner)
11.30 Campus Radio (14-dnevno)

NEDELJA:

10.00 Evropa v enem tednu (BBC)
11.00 Literarna kavarna (ponov. TO 22.00)

NEDELJA, 7. 3.

16.00 Skupna oddaja o izidu volitev

ANA BLATNIK

Podprimo dr. Mihaela Ausserwinklerja, ker je za deželo postavil nekaj pomembnih znakov:

- častno pokroviteljstvo nad razstavo o nemški vojski
- razprava o Ulrichsbergu
- stališče do kulture in kulturnikov (C. Kolig);

ker je postavil nove signale tudi v manjšinskem vprašanju:

- brez poceni populizma in izigravanja ene
- skupnosti proti drugi
- podpora glasbeni šoli
- aktivno prizadevanje za dvo- in večjezičnost
- in za konstruktivno sožitje;

ker ima vizije za vsesplošni razvoj dežele:

- igre Brez meja
- konstruktivno sodelovanje s sosedi
- gospodarski in socialni razvoj dežele.

*Dr. Mihael Ausserwinkler je nov tip predsednika
koroške socialdemokratske stranke.*

- Z Vašo podporo bo lahko nadaljeval politiko reforme v deželi in tudi v stranki.
- Z Vašo podporo bo lahko nadaljeval politiko vsesplošne modernizacije dežele v smislu
 - odprtosti, sožitja, dvo- in večjezičnosti,
 - pozitivnega gospodarskega razvoja in sodelovanja
 - v širšem prostoru
 - mobilizacije vseh kreativnih sil dežele.

Tokratne deželnozborske volitve odločajo o tem, v katero smer se bo dežela razvijala. Alternativa je znana: ali bodo zmagali svobodnjaki, katerih politiko poznamo, ali pa bo zmagala socialdemokracija z Ausserwinklerjem na čelu. Prva opcija nam obeta stagnacijo, sovraštvo, izigravanje ene skupnosti proti drugi, ugotavljanje manjšine in segregacijo v šolstvu. Ausserwinklerjeva opcija pa pomeni konstruktivni razvoj za deželo in sožitje.

*O vsem tem odločamo volilci to nedeljo.
Da nas dan navrh ne bi bolela glava!*

Zato podprimo

dr. MIHAELA AUSSERWINKLERJA!

Delovna skupnost avstrijske narodnosti v SPÖ

Že danes, par dni pred volitvami v deželni zbor, sta nesporni dve dejstvi:

1. SPÖ, ÖVP in FPÖ bodo tudi v bodoče skupno upravljale deželno vlado. Tako je bilo že v preteklih letih, ko so te tri vladne stranke soglasno sprejele 93% vseh sklepov v deželni vladi.

2. Deželni glavar bo postal tisti, ki ga bosta SPÖ in ÖVP izvolili v deželnem zboru, in nihče drug. Tudi v bodoči periodi bosta imeli večino v deželnem zboru, in samo od njih bo odvisno, ali bosta kronali za deželnega kneza tistega, s katerim danes strašita in vežeta glasove kritičnih volilcev. To je pravilo stare koroške igre, ki preprečuje vsak resen napredek v deželi.

Nobeno premikanje glasov med temi tremi strankami ne bo preprečilo skupne vlade treh strank, nobeno premikanje mandatov med njimi ne bo odločalo o deželnem glavarju.

Vabim vas, da svojega glasu tokrat ne podarite nobeni vladni stranki ali navidezni opoziciji in da glasujete za KPÖ. Lahko ste prepričani, da bodo vsak glas za KPÖ razumeli kot socialni protest: proti ukinjanju delovnih mest v industriji in ugonabljanju malih kmetov, proti zmanjševanju socialnih pravic, proti nacionalizmu, za socialno pravičnost in kulturno raznolikost.

Mirko Messner
nameščenec
kandidira v volilnem okolišu Velikovec

Levo misliti – levo voliti

KPÖ

Komunistična stranka Avstrije

■ Pismo bralca

Žalosten in razveseljiv dan

V soboto, 27. 2., je Športno društvo Šentjanž skupaj s Slovensko športno zvezo priredilo smučarsko tekmo prijateljstva treh dežel v Podnu. Ta prireditve je že tradicionalna dvajseta po vrsti. Po tekmi, popoldne, sva s poslovodečim predsednikom SŠD Šentjanž gospodom Pscheiderjem v k & k centru v Šentjanžu pripravljala končne rezultate. V podstrešni dvorani se je mladinska plesna skupina iz Škofič pripravljala na nastop, v sosednji sobi je imela Agora svoj seminar. Vsi smo bili zelo zaposleni, pa vstopi v sobo postaven, čeden, po obrazu od nekdaj znan, starejši gospod, prijazno pozdravi in prosi za kavo. Ko smo se pozdravili, smo šele zvedeli, da je slovenski veleposlanik na Dunaju, gospod Ivo Vajgl. Predsednik SPD Šentjanž Martin Moschitz je veleposlaniku skuhal kavo, rekli smo besedo, dve in nadaljevali z delom, kajti čas nas je priganjal. Zelo smo obžalovali, da nismo imeli vsaj malo časa, da se usedemo, pokramljamo in se veselimo visokega obiska. Bili pa smo prijetno

vznemirjeni, da nas je gospod veleposlanik obiskal tako presemetljivo, tako neformalno, se podal kar brez najave med podeželjsko ljudstvo in nas »zalotil« pri delu.

Zaključna prireditve – podelitev nagrad – smučarske tekme je bila v kulturnem domu na Bistrici v Rožu s preko tristo navzočimi. Tudi tam se je gospod veleposlanik ustavil in pozdravil navzoče. Gospod veleposlanik, hvala za obisk. Toliko k razveseljivemu delu dneva.

Dan pa se je začel dokaj žalostno, saj so avstrijski cariniki na Ljubelju kar celo uro zadržali športnike iz Portoroža – prišli so z avtobusom. Vrh tega sta morali dve članici ekipe nazaj v Slovenijo, ker sta imeli le osebno izkaznico. Vedeti moramo, da dnevno prestopi mejo veliko Slovencev z osebno izkaznico in da to ni vzrok za vračanje potnikov. To je bila čista šikana, ki se na Ljubelju ni zgodila prvič. Kje si senca confini?

Nerazveseljiv del dneva bomo pozabili, razveseljivega pa obdržali v lepem spominu.

Hanzi Wieser, Bilčovs

PODEN: 12. POKAL PRIJATELJSTVA

Napeto tekmovanje in rekordna udeležba

Ob pravljico lepem vremenu in optimalnih snežnih razmerah se je preteklo soboto v Podnu zbralo okrog 300 smučarjev in smučark iz sosednje Italije, Slovenije in Koroške na tradicionalnem srečanju »Pokal prijateljstva treh dežel«. To srečanje pod mogočno in zasneženo Vrtačo je bilo letos drugič na Koroškem. Kot organizator se

grad in zaključnega srečanja, ki je potekalo v prijateljskem vzdušju, so se poleg marljivih organizatorjev udeležili tudi nekateri častni gostje, med njimi županja občine Bilčovs Štefi Quantschnig, predsednik Slovenske športne zveze v Italiji Jure Kufersin, podpredsednik Slovenske športne zveze (SSZ) Danilo Prušnik in drugi.

Mirko Štukelj

Najhitrejša dneva: Romina Kobal in Jozi Partl (spredaj)

je izkazalo športno društvo Šentjanž s svojimi prizadevnimi funkcionarji, člani in pomočniki, ki je skupno z Slovensko športno zvezo izvedlo to tekmovanje. Šef tekmovanja je bil izkušen organizator in merilec stotink Hanzi Pscheider s teamom. Tekmovanje je potekalo na dveh veleslalomskih progah. Na krajši in 390 metrov dolgi progi so morali malčki prevoziti 15 vrat. Na daljši in nekoliko zahtevnejši progi (920 metrov in 23 vrat), ki je bila prav tako odlično pripravljena, so se spustili v cilj člani od letnika 88/89 do veteranov (letniki 44–54). Tekmovanje je imelo povsem amaterski značaj in je potekalo brez poškodb.

Najhitrejša dneva pri ženskah je bila mladinka Romina Kobal iz Izole (34,57 sek.) in pri moških domačin Jozi Partl (33,03 sek.) iz Šentjanža. Izredno uspešno so se odrezali tekmovalci ŠD Šentjanž, ki so osvojili kar 10 prvih mest. Po tekmovanju so seveda gostje uživali krasen dan, se smučali, poglobili poznanstva in navezovali stike. Popoldne pa so se potem zbrali tekmovalci, starši in predstavniki posameznih klubov v kulturnem domu na Bistrici v Rožu, kjer so jih domačini srčno sprejeli, pogostili in razglasili rezultate. Predvsem malčki in mladinci so v nabito polni dvorani nestrpnost čakali na številne lepe pokale in spominske nagrade, ki so jih darovali razni sponzorji. Razdelitve na-

Rezultati:

Malčki ženske: 1. Lena Druml (ŠD Zahomec), 42,84. 2. Vanesa Kruschitz (ŠD Šentjanž), 43,50. 3. Nuša Klobučar (SK Pivka), 45,24.
Malčki moški: 1. Christoph Sreinc, 40,20. 2. Karl Kuchler, 46,02. 3. Jani Müller, 46,61 (vsi ŠD Šentjanž).
Cicibani: Desiree Žnidar, 34,28. 2. Nadja Wieser, 36,87 (obe ŠD Šentjanž). 3. Maša Penko, 46,85 (SK Pivka).
Mlajši cicibani: Patrik Stofa, 35,73 (SK Devin). 2. Manuel Maierhofer, 36,71 (ŠD Šentjanž). 3. Bernard Puric, 42,96 (SK Brdina).

Veliki talent Michael Sablatnik

Mlajše cicibanke: Andrea Partl, 31,34. 2. Nicole Kruschitz, 31,87. 3. Vanessa Gasser, 32,48 (vse ŠD Šentjanž).
Dame: 1. Ivanka Mikuletič, 36,02. 2. Marija Lovc, 42,21. 3. Boža Rozman, 43,57 (vse SK Snežnik).

Šolarji: 1. Patrick Quantschnig, 35,81. 2. Marcel Quantschnig, 35,84 (oba ŠD Šentjanž). 3. Alessio Sibilla, 36,61 (SK Devin).

Starejše članice: 1. Veronika Wallner, 39,44 (ŠD Zahomec). 2. Elfi Zablatnik, 41,30 (ŠD Šentjanž). 3. Vlasta Vadrnjak, 41,53 (SK Portorož).

Super veterani: 1. Hanzi Oraže, 38,96 (DSG Sele). 2. Miro Volčič, 42,02 (SK Portorož). 3. Dušan Prosen, 42,10 (SK Snežnik).

Veterani: 1. Gusti Zablatnik, 34,30. 2. Erih Užnik, 35,21 (oba ŠD Šentjanž). 3. Stojan Sosič, 37,51 (SK Devin).

Mlajše pionirke: Mateja Piccini, 44,01 (SK Brdina). 2. Jerneja Zadel, 41,14 (SK Pivka). 3. Martina Gantar, 42,23 (SK Devin).

Mlajši pionirji: 1. Michael Sablatnik, 33,73 (ŠD Šentjanž). 2. Nejc Skubic, 39,15 (SK Devin). 3. Jaka Vadrnjak, 40,44 (SK Portorož).

Mladinke: 1. Romina Kobal, 34,57 (SK Izola). 2. Isabel Sablatnik, 39,00 (ŠD Šentjanž). 3. Zaneta Svara, 39,46 (SK Brdina).

Mladinci: 1. David Ottowitz, 35,86 (DSG Podgorje). 2. Markus Maierhofer, 36,25 (ŠD Šentjanž). 3. Gregor Tartic, 41,15 (SK Pivka).

Članice: 1. Tatjana Zablatnik, 35,31. 2. Birgit Filipitsch, 35,82. 3. Karin Kruschitz, 37,35 (vse ŠD Šentjanž).

Mladinke (82/83): 1. Monika Viler, 41,50. 2. Maja Pesič, 41,69 (obe SK Portorož). 3. Tina Zadel, 41,89 (SK Pivka).
Mladinke (80/81): 1. Brigitte Esel, 34,69. 2. Andrea Kruschitz, 36,40 (obe ŠD Šentjanž).

Mladinci (82/83): 1. Christian Köfer, 34,84. 2. Patrick Doujak, 37,95. 3. Stefan Matschitsch, 39,63 (vsi ŠD Šentjanž).

Mladinci (80/81): 1. Joško Ottowitz, 35,79 (DSG Podgorje). 2. Lan Filipič, 38,69 (SK Devin). 3. Matej Musič, 39,07 (SK Portorož).

Starejši člani (55–64): 1. Jozi Partl, 33,03. 2. Manfred Maierhofer, 33,44. 3. Hanzi Sablatnik, 35,06 (vsi ŠD Šentjanž).

Člani (65–79): 1. Aleksander Mak, 34,91 (DSG Sele). 2. Uroš Pivk, 35,17 (SK Portorož). 3. Dominik Kropiunik, 35,30 (ŠD Šentjanž).

SMUČARSKI SKOKI

41. Mednarodni Ziljski pokal '99 tokrat v Beljak

41. mednarodni Ziljski pokal '99 v smučarskih skokih v nedeljo v nordijskem centru ŠD Zahomec je tokrat šel v Beljak. Najboljši skakalec dneva na 75-metrski skakalnici je bil Beljačan Phillip Höher pred Italijanom Stefanom Chiapollino (SCI Sv. Višarje) in Beljačanom Thomasom Morgensternom, ki je na 50-metrski skakalnici osvojil tudi prvo mesto. Najboljši skakalec ŠD Zahomec na 75-metrski skakalnici pa je ob odsotnosti

svetovnega prvaka juniorjev Štefana Kaiserja, ki je nastopil v Planici in kar dvakrat zmagal, je bil Martin Kuglitsch na 5. mestu, deseti je bil Fabian Zavodnik. Na 50-metrski skakalnici pa je Martin Kuglitsch osvojil drugo, Zavodnik pa tretje mesto. Odličen sedmi pa je postal mladi Tomaž Druml. Za edino zmago za ŠD Zahomec pa je na 50-metrski skakalnici pri šolarkah I poskrbela Kerstin Mörtl pred klubskima kolegicama Kerstin Köll in Tanjo Drage.

Mednarodnega tekmovanja, ki ga je pod optimalnimi pogoji ob svoji 45-letnici vzorno organiziralo ŠD Zahomec v sodelovanju s Slovensko športno zvezo, ki letos praznuje 50-letnico svojega obstoja, se je udeležilo skoraj 50 skakalcev in skakalk iz Koroške, Slovenije in Furlanije-Juljske krajine. I. L.

KOROŠKI ŠAHOVSKI POKAL

Odlična uvrstitev SŠD »Obir«

Moštvo SŠK »Obir« iz Železne Kaple je na ekipnem tekmovanju za koroški šahovski pokal '99 v aktivnem šahu v nedeljo na Brnci osvojilo odlično šesto mesto med 27 nastopajočimi moštv. Kapelčani, ki so nastopili v postavi Dušan Joković, Hans-Christian Wolte, Wolfgang Moser in Andreas Karner (rezervni igralec ravnatelj Hanzi Stossier), so v sedmih krogih osvojili 16,5 točke, vrhu tega

pa so s Škofjeločanom Jokovičem postavili še najboljšega posameznega igralca turnirja. Joković je dobil vseh sedem partij.

Slovenska športna zveza/Zveza Bank v postavi Arnold Hattenberger, dr. Jozi Amrusch, Aleksander Lukan in Ivko Ferm (rezervna igralca Rupert Reichmann in Ivan Lukan) so s 14,5 točke zasedli 14. mesto. Zmagovalec pokala '99 je postala ekipa Schach-

freunde Beljak (19,5) pred Pošto Celovec (18,5) in SV Baldramsdorf (18 točk). Tekmovanje je vzorno organiziralo šahovsko društvo ASKÖ Bekstanz pod sekcijem vodjem Seppijem Gallobom in glavnim sodnikom ravnateljem Pepijem Gallobom. I. L.

ŠAHOVSKI OREH 53

Havasi – Monticeli (Budimpešta 1929)

Beli lovec s polja e4 kontrolira šahovnico in z napadom na črno damo je v nevarnosti še črni lovec na polju f2. Črni, ki je na potezi, je napadeno damo umaknil na polje d7 / 1...Dd7?/. Toda v analizi po-

zicije so komentatorji odkrili veliko bolj učinkovito nadaljevanje za črnega. Na potezi ste reševalci, da poiščete pot do zmage črnega!

Rešitev štev. 52

Zagotovo ste z velikim elanom pričeli reševanje oreha, saj skromno število črnih figur omogoča uspešno reševanje. Pri tem pa je bilo potrebno malo domišljije. Prva poteza črnega je zagotovo zasluži! 1...Dg3! Črni postavlja damo pod udar belega kmeta in grozi 2...Dh2:mat! Beli vzame dar 2.fg3, vendar je po 2...Sg3:+3.Kg1 Le3 matiran!

Silvo Kovač

